

[Ebba Strange]

betænkning er der ikke sket videre med før i dette efterår, hvor justitsministeren har bedt straffelovrådet om en udtalelse om en del af denne betænkning. Dette sker omtrent samtidig med, at justitsministeren fremsender aktstykke nr. 20 til folketingets finansudvalg med anmodning om tilslutning til, at kriminalforsorgen får en ekstrabevilling på 9 mill. kr. i 1980 og yderligere 34,5 mill. kr. årligt fra 1981 til udvidelse af fængselskapaciteten med 400 pladser.

I forbindelse med behandlingen af aktstykket har finansudvalget stillet og fået svar på en række spørgsmål om baggrunden for anmodningen. Forespørgerne har imidlertid fundet, at spørgsmålet om, hvorvidt det er rigtigt at løse problemet med den såkaldte fangepukkel gennem åbning af nye fængselspladser, er en sag af så vidtgående og principiel betydning, at det ikke er rimeligt at lade finansudvalget afgøre sagen alene.

Vi mener, at det ville være mere rimeligt, om justitsministeren havde fundet andre løsninger på problemet med ventelister til fængslerne ud fra et grundlæggende synspunkt om fængselsstraffens skadelighed. Derfor har vi rejst denne forespørgsel i dag.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg har som nævnt af fru Ebba Strange den 7. oktober 1980 ansøgt folketingets finansudvalg om en bevilling, der vil gøre det muligt midlertidigt, det vil sige for en periode af formentlig knap 2 år, at genåbne 400 af de pladser i kriminalforsorgens afsoningsanstalter, der blev nedlagt i 1975-76 i forbindelse med et kraftigt fald, som indtrådte i kriminaliteten dengang, i antallet af dømte og ikke mindst i de gennemsnitlige daglige antal i belægget af indsatte.

Nu har fru Ebba Strange og fru Lis Starcke under henvisning til ansøgningen til finansudvalget stillet denne forespørgsel til mig om, hvilke tanker jeg har gjort mig om mulighederne for at afløse en del af frihedsstraffene med andre foranstaltninger. Derudover ønsker man gerne belyst, hvordan mulighederne for resocialisering af indsatte indgår i overvejelserne.

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at jeg er enig med forespørgerne i, at det umiddelbart kan se ejendommeligt ud at foreslå en udvidelse af fængselskapaciteten. Dels befinder vi

os i en tid, hvor alle må spænde livremmen ind og spare, også på offentlige udgifter, dels er det rigtigt og nødvendigt ud fra flere synspunkter, at bestræbelserne på længere sigt må gå i retning af at gennemføre en begrænsning i anvendelsen af frihedsstraf. Jeg finder det derfor helt naturligt og rimeligt, at der nu spørges, om man ikke ved at gennemføre alternativer til frihedsstraf kan undgå en udvidelse af kriminalforsorgens kapacitet.

Jeg har naturligvis også gjort mig overvejelser af denne art, inden bevillingsansøgningen blev fremsendt til finansudvalget. Jeg er glad for denne lejlighed til at give en redegørelse i tinget for baggrunden for, at jeg er nået til den konklusion, at en løsning af kriminalforsorgens nuværende meget store og meget akutte kapacitetsproblemer kræver genåbning for en tid af de 400 pladser.

Jeg vil senere i mit indlæg sige lidt mere om bevillingsansøgningen, men jeg vil gerne allerede her fremhæve, at formålet med en genåbning af de 400 pladser alene er dels at imødegå en yderligere stigning i antallet af personer, som på fri fod afventer indkaldelse til afsoning, dels at give mulighed for over en 1-2-årig periode ved en meget intensiv udnyttelse af den forøgede kapacitet at nedbringe den såkaldte venterpukkel, der i dag har et helt uacceptabelt niveau, til et mere normalt. Ansøgningen er således på ingen måde udtryk for en strammere kriminalpolitisk linje eller for, at der ikke fortsat skal arbejdes stærkt både for og med andre midler til at gribe ind over for lovovertrædere end ved at lade dem afsone en fængsels- eller hæftedom.

Spørgsmålet om den fremtidige udformning af det strafferetlige sanktionssystem, herunder alternativer til frihedsstraf, drøftes for tiden i straffelovrådet. Straffelovrådets arbejdsopgave angår meget vanskelige spørgsmål og er samtidig meget omfattende, som jeg senere kort vil beskrive. En samlet betænkning fra rådet kan derfor først forventes at foreligge i løbet af 1981-82. På denne baggrund er der i bevillingsansøgningen lagt op til, at der allerede i løbet af 1982 skal ske en fornyet vurdering af det samlede behov for institutionskapacitet under kriminalforsorgen.

Drøftelserne i straffelovrådet finder sted bl. a. på grundlag af betænkningen fra 1977 om alternativer til frihedsstraf. I denne be-